

# О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№

гр. София, 26.02.2024 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64  
състав**, в закрито заседание на 26.02.2024 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Калинка Илиева**

като разглежда дело номер **12255** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 284, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Ищецът М. С. С. твърди, че на 5.9.2018 г. е арестуван с „показна акция“ на Специализираната прокуратура, а на 6.9.2018 г. е привлечен като обвиняем по ДП 130/2018 г. на Следствения отдел на Специализираната прокуратура, с твърдения за участие в организирана престъпна група за данъчни измами, пране на пари и нелегално производство на цигари – престъпления по чл. 234, чл. 253, чл. 255, чл. 256 и чл. 321, ал. 2 и 3 Наказателния кодекс. От тази дата /5.9.2018 г./ до 30.6.2021 г. , общо 2 г. и 10 м., е бил както следва – за периода от 5.9.2018 г. до 1.2.2021 г. с мярка за неотклонение задържане под стража, и останалия период – под домашен арест.

Твърди, че до датата му на задържане се е намирал в „нормално здравословно състояние“. Впоследствие обаче, на 21.10.2018 г., по време на дентална интервенция е получил транзиторна исхемична мозъчна атака /инсулт/, вследствие на което развива частична пареза на левите крайници като са затруднени движенията им.

На 30.7.2019 г. е поискано от началника на Софийския централен затвор дали се налага медикаментозно лечение и ако е така – какви лекарства, какви изследвания са правени. На 8.8.2019 г. е направено искане за копия от медицинския журнал. Получен е отговор от 13.8.2019 г. за назначената терапия.

На 27.9.2019 г. е подал жалба относно поведението на други лица от Затвора – заплашване, изнудване, рекет, като тези събития допълнително са се отразили на здравословното състояние на ищеца.

Във връзка с болки в лумбалната област е поискано на 2.10.2019 г. допускане на рингова инвалидна количка, което е отказано на 3.10.2019 г., тъй като такава вещ не е в списъка с разрешените вещи.

На 30.10.2019 г. е подадена молба да не му бъдат слагани белезници на крайниците за болничното легло, тъй като е трудно подвижен, а това допълнително затруднява

движението му при настаняването му в МБАЛ „Александровска“. Това е създало неудобства, както и смут сред останалите болни. Поискал е настаняване в самостоятелна стая. Получен е отговор от началника на Затвора София, че този въпрос не е в неговата компетентност. Но, не съобразява това, че се охранява от двама служители на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГДИН/, както и трудната подвижност. Твърди, че използването на помощни средства е било прекомерно, несъразмерно с целите на охраната, което му е причинило значителни болки и страдания.

На 6.11.2019 г. и 20.11.2019 г. е поискал копия от медицински документи, но по тях твърди, че няма произнасяне. На 20.12.2019 г., е подал нова молба, уточнена с молба от 8.1.2019 г. относно здравословното състояние на ищеца. Получен е отговор, че не може да се даде становище относно съвместимостта на ищеца и неговото здравословно състояние с пребиваването му в затвора.

Във връзка с превеждането на ищеца в Националната онкологична болница е поискано то началника на СЦЗ да представи доказателства за проведени изследвания, каквито не са представени своевременно; отменено е разпореждането за настаняване, след което е постановено ново такова, в резултат на което ищецът е „разкарван“ с конвой на няколко пъти.

Твърди, че почти година и шест месеца не е бил под пряка слънчева светлина и естествена среда предвид липсата на подходящи условия, пригодени за лица в неравностойно положение по време на предстоя му в Затвора София, поради което не е бил приложен чл. 256, ал.1, т.1, вр. чл. 86 ЗИНЗС.

На 31.3.2020 г.е депозирана молба за предоставяне на ортопедичен матрак, като е посочено че доставката следва да се извърши след „нормализиране на обстановката в страната“.

На 8.5.2020 г. получил отговор във връзка с оплаквания за упражнен тормоз от други затворници с цел утежняване положението му, в който отговор пише, че администрацията на затвора няма разследващи функции и не е компетентна за решаване на подобни казуси.

На 3.7.2020 г. е поискал на началника на Затвора да бъде изведен за изследвания поради това, че лечебното заведение към него не разполага със специалисти по неврология, урология и необходимата апаратура. Поради непроизнасяне по молбата над 20 дни е без установено здравословно състояние.

На 30.7.2020 г. е поискано от началника на Затвора предоставяне на медицинска справка за ищеца. Поради неполучаване на отговор, на 19.8.2020 г. е подадена нова молба с искане за предоставяне на резултати от медицински изследвания.

На 20.11.2020 г. е направено искане, с оглед затруднената подвижност на ищеца пратките до него, да бъдат получавани от болногледача му. Молбата е отказана, с което за пореден път се поставя в по-неблагоприятно положение, предвид затруднената си подвижност, да получава тези пратки лично.

С определение от 1.2.2021 г. е изменена мярката за неотклонение от „задържане под стража“ в „домашен арест“.

На 3.6.2021 г. е подал молба до министерството на правосъдието за проверка на подадени молби и жалби до СЦЗ, по които не е било налице произнасяне. Молбата е препратена на ГДИН, от където е получен отговор, че във връзка с молба от 18.9.2020 г. за допускане на уреди против хлебарки и насекоми, молбата е разпределена на д-р Я. Т., директор на СБАЛЛС, който не е разгледал тази молба и вече е дал становище

по нея, поради което и той е бил освободен от длъжност.

С решение на ЕСПЧ от 8.6.2021 г., по жалба № 16282/2020 г. е постановено осъдително нарушение за констатирано нарушение на чл. 5, § 3 от КЗПЧ.

По отношение на ответника Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, в която част делото е висящо пред АССГ твърди, че е налице тенденциозно и неоснователно бездействие, изразяващо се в непредоставянето на медицинска информация относно здравословното състояние на ищеца или в предоставяне на кратки бланкетни отговори, неотговарящи на направените искания. Непредоставянето на такава информация е довело до лишаване от възможността да се получи достъпна и качествена здравна помощ, както и да потърси повече от едно медицинско становище относно диагнозата, лечението и прогнозата, което е в противоречие с практиката на ЕСПЧ, която цитира /стр.37/.

Твърди, че в затвора е бил подложен на нечовешко и унижително отношение. Налице е липса на подробна медицинска документация относно здравословното състояние на ищеца и за предписаното и следвано лечение, като възпрепятствано редовното и системно наблюдение на здравословното състояние; не е създадена цялостна терапевтична стратегия за лечение или предотвратяване влошаването на заболяванията.

Твърди, че е поставен в неравностойно положение спрямо други лица, изтърпяващи наказание лишаване от свобода предвид трудната му подвижност.

Нарушено е и правото му на конфиденциалност на кореспонденцията. Предвид невъзможността за придвижване, срещите с неговите адвокати са провеждани в столовата на СБАЛС, като е присъствал и служител на ГДИН, а масата която се е предоставяла е била непосредствено под видеокамерата за наблюдение, с което е нарушен чл. 6 ЕКЗПЧОС.

Твърди, че е налице липса на адекватни и необходими условия за лечение. Многократно е установено, че СБАЛЛС не разполага с необходимата за лечението на ищеца специалисти в областта на урологията и онкологията, с което е нарушен чл. 3 ЕКЗПЧ, като е налице унижително отнасяне /л.40/, предвид невъзможността да напуска килията. Диагностицирането с карцином, както и смъртта на други затворници допълнително са влошили душевното състояние на ищеца.

Налице е противоположно бездействие по произнасяне по молби на ищеца. Началникът на СЦЗ многократно е negliжирал подадените сигнали и е отказвал направени искания в ущърб на С., с което е нарушено задължението за поддържане на добър ред в затвора, защита на затворниците от актове на сплашване и насилие, както и да реагира адекватно на всякакви спорни претенции.

Системно е negliжирано физическото състояние посредством отказ да се внасят предмети за облекчаване на търпени болки и страдания, с което е претърпял нехуманно и унижително отношение. Т. отношение е имало и посредством поставянето на крачни белезници по време на престоя на ищеца в МБАЛ „Александровска“ в края на м. октомври 2019 г. Налице е било субективно отношение, граничещо с произвол. В този смисъл е и практиката на ЕСПЧ – поставянето на белезници на слаб човек е непропорционално с изискванията за сигурност и предизвикват унижение.

Значително са нарушени правата посредством невъзможността от достъп до светлина и свеж въздух, както и наличието на адекватни санитарно-хигиенни условия, в противоречие с практиката на ЕСПЧ, както и чл. 256, ал. 1, вр. чл. 86 ЗИНЗС.

Нарушени са основните санитарно-хигиенни изисквания, в противоречие с чл. 150 ЗИНЗС.

Не е осъществено адекватно лечение поради противоречие между институциите, в резултат на което не е бил изведен за лечение. В акт на съдия от Специализирания наказателен съд от 10.6.2020 г. е прието, че компетенциите са на началника на Затвора, а на 3.7.2020 г. той е посочил, че компетентен е съда съгласно чл. 250 ЗИНЗС, с което твърди, че е налице противоречие между държавните институции.

Предвид изложеното претендира сумата от 28000 лв. солидарно както от ответника ГДИН, така и от останалите първоначално посочени ответници, делото срещу които е висящо пред Софийския окръжен съд.

Ответникът - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието счита исковата молба за нередовна; исковите за недопустими, евентуално – за неоснователни. Излага съображения, че не е налице кумулативното наличие на предпоставките на чл. 1, ал.1 ЗОДОВ, както и на чл. 3 ЗИНЗС. Счита, че е предоставено в достатъчна степен медицинско обслужване. Самото медицинско обслужване не е административна дейност и не може да се търси отговорност на административния орган за неадекватно лечение. Няма надхвърляне над нормално произтичащото от ограничителния режим, свързан с изтърпяване на наложената мярка. Действията на ответника са адекватни на ситуацията и съобразени със закона, не са нарушени правата на лишения от свобода.

Административен съд София – град, като съобрази доводите и възраженията на страните, намира следното:

По редовността на исковата молба. Действително, не се установява посочване на ЕГН номер на ищеца, но по делото има други молби, в които е посочен ЕГН.

По спазване изискванията за подсъдност. Съгласно чл.285 ал. 3 ЗИНЗС 2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Искът се предявява пред административния съд по мястото на увреждането или по настоящия адрес на увредения.

Предвид цитираната норма следва да се посочи, че подсъдността по искове като процесния е изборна. Ищецът е този, който преценява дали искът следва да се предяви по мястото на увреждането или по настоящия адрес. Доколкото в процесния случай искът е предявен по мястото на твърдяното увреждане /сочи се, че вредите са търпени на територията на Затвора София, както и при конвоирането и по време на болничния престой в болнични заведения на територията на София-град/, следва да се приеме, че ищецът е избрал исковите му да се разгледат по критерий „местоизвършване“. Ето защо не е необходимо да се изискват доказателства относно постоянното местоживее на ищеца.

Същевременно обаче доколкото искът първоначално е предявен за присъждане на сумата от 28 000 лв. – като се иска солидарно осъждане както ГДИН, така и други ответници, по други искове, а впоследствие – производството по делото е разделено, следва да се дадат указания на ищеца да посочи дали поддържа искането за присъждане именно на посочената сума, от ответника по делото пред АССГ.

По доказателствените искания. Следва да се допуснат свидетели за посочените в исковата молба, относими към процесния спор обстоятелства. Следва да се даде възможност на ищеца да конкретизира исканията си за допускане на съдебни експертизи.

Въз основа на тези мотиви съдът

### ОПРЕДЕЛИ:

ДОПУСКА ДА СЕ ПРИЕМАТ представените по делото писмени доказателства.

ДОПУСКА ДО РАЗПИТ

двама свидетели при довеждане за посочените в т. 2, пр. 1 и 2 от исковата молба обстоятелства;

двама свидетели при довеждане за твърдените болки и страдания, описани като ОТХВЪРЛЯ исканията за допускане на други свидетели, тъй като счита, че не е необходимо.

ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ на ищеца, в 7-дневен срок, с писмена молба с препис за ответника, да конкретизира задачи евентуално по исканията за допускане на съдебни експертизи.

ДА СЕ ИЗДАДЕ исканото от ищеца съдебно удостоверение по негов проект, в случай, че поддържа искането за такова, по настоящото дело.

ДА СЕ ИЗИСКАТ посочената в т. III от доказателствените искания справка, както и посочените в т. IV актове.

УКАЗВА на ищеца, че следва в 7-дн. срок от уведомлението:

- да представи пълномощно за адв. А. П. пред настоящия състав;
- да представи документ за внесена държавна такса в размер на 20,00 лв., платена по сметка на АССГ;
- да посочи изрично ЕГН;

При неизпълнение на тези указания исковата молба следва да бъде върната.

На основание чл. 284, ал. 3 ЗИНЗС ЗАДЪЛЖАВА ОТВЕТНИКА да предостави информация от значение за правилното установяване на фактите по делото. В случай на неизпълнение на това задължение съдът може да приеме за доказани съответните факти.

НАСРОЧВА за 23.4.2024 г., 11.00 ч., за която дата да се призоват страните и СГП.

Съдия: